

DNS Planvorming BV

Van: R. Dekker
Datum: 7 juni 2024
Betreft: Onderzoek spuitzonering Groenvelderweg 15 Dirksborn

DNS Planvorming B.V.

Klaprozenweg 75 C
1033 NN Amsterdam
info@dnsplanvorming.nl
www.dnsplanvorming.nl
Handelsregister 65633741
BTW: NL856196319B01

1. Inleiding

Het voornemen bestaat om de voormalige agrarische bedrijfswoning aan de Groenvelderweg 15 te gebruiken voor particuliere bewoning. Dit gebruik vindt nu ook al plaats. Het gebruik van de woning voor particuliere bewoning is niet mogelijk op grond van het ter plaatse geldende bestemmingsplan, omdat de woning als agrarische bedrijfswoning is aangemerkt. Het wijzigen naar een woonbestemming zou mogelijk kunnen leiden tot een beperking van de bedrijfsactiviteiten van het naastgelegen agrarisch bedrijf. Om die reden wordt de status 'plattelandswoning' aan de woning toegekend.

In de directe omgeving van het plangebied zijn gronden met een agrarische bestemming aanwezig waarop een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering is toegestaan. Op deze gronden kunnen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt. In het kader van een "evenwichtige toedeling van functies aan locaties" is de drift van gewasbeschermingsmiddelen van belang. Wanneer gewassen worden bespoten met gewasbeschermingsmiddelen, kunnen deze niet alleen op het gewas zelf neerdalen, maar ook in de (nabije) omgeving. Dit wordt drift genoemd. Het neerkomen van een deel van de gewasbeschermingsmiddelen door wind kan mogelijk effect hebben op de gezondheid van omwonenden.

Het uitgangspunt dat volgt uit jurisprudentie is dat een afstand van 50 meter tussen gevoelige functies en percelen waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt niet onredelijk is. Omdat in de onderhavige situatie agrarische gronden binnen deze afstand aanwezig zijn, is onderzocht of ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Daarnaast is onderzocht of er sprake is van een situatie waarbij agrariërs kunnen worden belemmerd in de bedrijfsvoering als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

2. Achtergrond

Onder verwijzing naar de uitspraken van 13 mei 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BI3702 en van 29 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:868 overweegt de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dat geen wettelijke bepalingen bestaan inzake de minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen worden geteeld en nabijgelegen woningen. In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient een afweging van alle bij het gebruik van de gronden betrokken belangen plaats te vinden, waarbij de aan te houden afstand tussen de gronden waarop gewassen worden verbouwd en nabijgelegen gevoelige objecten zodanig gekozen dient te worden dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van het gevoelige object aanwezig zal zijn.

Uit vaste rechtspraak volgt dat in het algemeen een afstand van 50 m tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen voor fruitteelt worden gebruikt niet onredelijk wordt geacht¹. Het is mogelijk deze afstand te verkleinen indien daaraan een deugdelijke motivering ten grondslag ligt. De afstand van 50 meter is gebaseerd op het toenmalige beleid van de provincie Gelderland voor de toelating van nieuwe gevoelige functies nabij boomgaarden en boomteeltpercelen. In tegenstelling tot akkerbouw en bollenteelt is hierbij sprake van opwaarts en/of zijwaarts spuiten.

¹ zie bijvoorbeeld de uitspraak van 30 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:855

Ten tijde van dat beleid gold op grond van artikel 13 van de Gewasbeschermingsmiddelenwet 1963, het daarop gebaseerde Lozingenbesluit open teelt en veehouderij en de bijbehorende Regeling testmethoden driftarme doppen Lozingenbesluit open teelt en veehouderij, een verplichting om driftreductie toe te passen van minimaal 50%. Op grond van het huidige Activiteitenbesluit dient standaard een driftreducerende techniek te worden gehanteerd van minimaal 75%, een norm die kortom de helft strenger is geworden, waardoor bedoelde afstand van 50 meter thans in principe kan worden gehalveerd tot 25 meter.

Gelet op de omstandigheid dat bedoeld beleid betrekking had op teelt in boomgaarden en boomteelt, waarbij opwaarts of zijwaarts wordt gespoten, kan bedoelde afstand van 25 meter in principe nogmaals worden gehalveerd tot 12,5 meter op het moment dat uitsluitend sprake is van neerwaarts spuiten zoals in akkerbouw, sierteelt (zoals bloemen en/of bloembollen) of tuinbouw².

Deze afstand is dan in ieder geval voldoende om te spreken van een ruimtelijk aanvaardbaar woon- en leefklimaat waarbij er in principe niet behoeft te worden gevreesd voor (toekomstige) beperkingen voor de gevestigde agrarische bedrijven. De betrokken afstand dient in principe te worden aangehouden tussen het perceel waarop gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast en locaties van de gevoelige functie waar reguliere menselijke aanwezigheid niet is uitgesloten (zoals een tuin bij een woning). Bovenstaande beperking van de aan te houden afstand is opgenomen in de beleidslijn van de gemeente Schagen.

Op basis van rechtspraak dient bij het bepalen van de invloed van toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op het woon- en leefklimaat te worden uitgegaan van een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden. Deze invulling dient representatief te zijn in die zin dat in principe geen rekening hoeft te worden gehouden met een ingrijpende, of anderszins niet voor de hand liggende, omschakeling in de bedrijfsactiviteiten. De invulling dient daarentegen maximaal te zijn in relatie tot de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen.

In de onderhavige situatie is sprake van een gebruikswijziging naar plattelandswoning. Uit jurisprudentie volgt dat een plattelandswoning een lager beschermingsniveau geniet ten opzichte van de milieuemissie van de inrichting waartoe de voormalige agrarische bedrijfswoning behoorde dan een normale burgerwoning³. Bij een plattelandswoning kan daarom sneller worden geoordeeld dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat dan bij een normale burgerwoning.

3. Planbeschrijving

3.1 Locatie

De locatie ligt in het buitengebied van Dirksborn en wordt tezamen met enkele agrarische bedrijven en woningen omgeven door een golfbaan.

² Dit is een worstcase benadering, gelet op de omstandigheid dat het Activiteitenbesluit voor neerwaarts spuiten uitgaat van 1/3^e van de afstand voor opwaarts en zijwaarts spuiten.

³ Zie bijvoorbeeld de uitspraak van 22 november 2023, ECLI:NL:RVS:2023:4331

Afbeelding 1: luchtfoto plangebied

3.2 *Voorgenomen ontwikkeling*

Het voornemen is om de woning aan de Groenvelderweg 15 te verkopen. Met de agrarische bestemming kan de woning niet als burgerwoning worden verkocht. Particuliere bewoning is volgens het bestemmingsplan niet toegestaan, waardoor dit bij aankoop niet in aanmerking komt voor financiering. Het wijzigen naar een woonbestemming zou mogelijk kunnen leiden tot een beperking van de bedrijfsactiviteiten van het naastgelegen agrarisch bedrijf. Om de bestaande situatie te legaliseren wordt de status 'plattelandswoning' aan de woning toegekend.

3.3 *Planologische mogelijkheden agrarische gronden en feitelijke situatie*

Voor het plangebied geldt op grond van het tijdelijke Omgevingsplan het bestemmingsplan Landelijk Gebied Harenkarspel, vastgesteld op 11 december 2013. Tevens gelden ter plaatse het parapluplan Parkeren (vastgesteld op 7 november 2017) en het paraplu-omgevingsplan 1e tranche (vastgesteld op 30 juni 2020).

Afbeelding 2: Uitsnede bestemmingsplan Landelijk gebied Harenkarspel

Op de agrarische gronden in de nabijheid van het plangebied is een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering toegestaan. Feitelijk is hier sprake van een agrarisch erf van een bloembollenkwekerij. Binnen 50 meter van het plangebied vindt geen teelt van gewassen plaats, enkel opslag en verwerking.

Afbeelding 3: Foto bedrijfserf, rechts de woning Groenvelderweg 15

In de agrarische bestemming is bepaald dat het aanbrengen van opgaande beplanting verboden is. Hier kan uitsluitend met een omgevingsvergunning worden afgeweken. In de provinciale Leidraad landschap en cultuurhistorie (provincie Noord-Holland, 2018) is de openheid en ruimtebeleving als belangrijke kwaliteit van het landschap op deze locatie (ensemble West-Friesland West) benoemd. Gelet hierop is het toestaan van fruitteelt en/of een bomenkwekerij op de agrarische gronden in de nabijheid van het plangebied niet aannemelijk. Daarnaast is dit niet reëel gelet op het feit dat sprake is van een agrarisch erf.

Uitgangspunt is daarom dat de maximale planologische mogelijkheden beperkt zijn tot teelt waarbij alleen neerwaarts wordt gespoten. Gelet op deze spuittechniek is, in combinatie met de regels voor driftreductie uit het Activiteitenbesluit, een afstand van 12,5 meter aanvaardbaar (zie hoofdstuk 2). Met het aanhouden van deze afstand is sprake van een goed woon- en leefklimaat en worden agrariërs niet beperkt in de mogelijkheden.

3.4 Spuitzonering

In het bestemmingsplan waarin de status 'plattelandswoning' aan de woning op het adres Groenvelderweg 15 wordt toegekend, is een 'milieuzone – spuitzone' opgenomen voor de gronden die liggen binnen 12,5 meter van de aangrenzende gronden met een agrarische bestemming. In de regels is bepaald dat langdurig verblijf binnen deze zone niet is toegestaan. Aanvullend is bepaald dat de groensingel binnen zone in stand moet blijven.

4. Conclusie

Op de agrarisch bestemde gronden in de nabijheid van het plangebied is sprake van een agrarisch erf van een bloembollenkwekerij. Er vindt hier geen teelt van gewassen plaats, enkel opslag en verwerking. Een ingrijpende wijziging waarbij het bedrijfserf wordt getransformeerd en er wel gewassen worden geteeld, ligt niet voor de hand.

Omdat de bestemming wel een agrarisch gebruik toestaat waarbij gespoten kan worden met gewasbeschermingsmiddelen dient rekening te worden gehouden met de effecten hiervan. Voor een goed woon- en leefklimaat kan, conform de gemeentelijke beleidslijn, worden volstaan met het hanteren van een buffer van 12,5 meter. Aanvullend hierbij is van belang dat een plattelandswoning een lager beschermingsniveau geniet ten opzichte van de milieuemissie van de inrichting waartoe de voormalige agrarische bedrijfswoning behoorde dan een normale burgerwoning

Met een aanduiding in het bestemmingsplan is bepaald dat dat langdurig verblijf binnen de zone van 12,5m vanaf het bedrijfsp perceel niet is toegestaan. Aanvullend is bepaald dat de groensingel binnen zone in stand moet blijven.

Er is geen sprake van een situatie waarbij negatieve effecten op de gezondheid van bewoners binnen het plangebied zouden kunnen worden verwacht als gevolg van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.